

Indexy spotřebitelských cen - inflace - duben 2023

11.5.2023 - Jiří Mrázek a Pavla Šedivá | Český statistický úřad

Spotřebitelské ceny meziměsíčně klesly o 0,2 %. Tento vývoj byl ovlivněn zejména nižšími cenami v oddíle potravin a nealkoholické nápoje.

Meziročně vzrostly spotřebitelské ceny v dubnu o 12,7 %, což bylo o 2,3 procentního bodu méně než v březnu.

Meziměsíční srovnání

Meziměsíčně klesly spotřebitelské ceny v dubnu o 0,2 %. V oddíle potravin a nealkoholické nápoje byly nižší zejména ceny zeleniny o 5,0 %, vajec o 12,9 %, polotučného trvanlivého mléka o 12,3 %, nealkoholických nápojů o 2,3 %, olejů a tuků o 2,6 %, drůbeže o 1,5 %, uzenin o 0,9 % a cukru o 4,0 %. V oddíle rekreace a kultura klesly ceny dovolených s komplexními službami o 5,9 %. Pokles cen v oddíle alkoholické nápoje, tabák byl ovlivněn nižšími cenami lihovin o 3,0 % a vína o 3,1 %.

Na meziměsíční zvyšování celkové úrovně spotřebitelských cen působil v dubnu především růst cen v oddíle bytové vybavení, zařízení domácnosti, kde se zvýšily zejména ceny zboží a služeb pro běžnou údržbu domácnosti o 3,7 %. V oddíle stravování a ubytování vzrostly ceny stravovacích služeb o 0,7 % a ubytovacích služeb o 2,2 %. Z potravin byly vyšší zejména ceny brambor o 12,5 % a vepřového masa o 1,9 %.

Ceny zboží úhrnem klesly o 0,3 %, zatímco ceny služeb o 0,1 % vzrostly.

„Dubnový vývoj spotřebitelských cen byl výrazně ovlivněn cenami potravin. Ty v meziročním porovnání zmírnily růst na zhruba 17 % a oproti březnu dokonce klesly. Byl to jejich první meziměsíční pokles od října 2021,“ uvádí Pavla Šedivá, vedoucí oddělení statistiky spotřebitelských cen ČSÚ.

Meziroční srovnání

Meziročně vzrostly spotřebitelské ceny v dubnu o 12,7 %, což bylo o 2,3 procentního bodu méně než v březnu. Toto zpomalení¹⁾ meziročního cenového růstu bylo ovlivněno zejména cenami v oddíle potravin a nealkoholické nápoje a v oddíle bydlení. V potravinách zmírnila svůj cenový růst většina položek spotřebního koše. Ceny mouky byly v dubnu vyšší o 6,3 % (v březnu o 32,6 %), masa o 12,7 % (v březnu o 22,7 %), polotučného trvanlivého mléka o 19,2 % (v březnu o 45,2 %), vajec o 41,2 % (v březnu o 75,5 %), olejů a tuků o 10,5 % (v březnu o 16,1 %), zeleniny o 18,3 % (v březnu o 29,9 %) a cukru o 60,9 % (v březnu o 97,6 %). V oddíle bydlení v dubnu zpomalily svůj meziroční růst ceny elektřiny na 24,8 % (v březnu 29,6 %), zemního plynu na 53,1 % (v březnu 60,0 %) a tepla a teplé vody na 40,9 % (v březnu 44,6 %).

Na meziroční růst cenové hladiny měly v dubnu největší vliv ceny v oddíle bydlení, kde kromě nákladů vlastnického bydlení vzrostly ceny nájemného z bytu²⁾ o 6,9 %, výrobků a služeb pro běžnou údržbu bytu o 14,2 %, vodného o 16,3 %, stočného o 30,3 % a tuhých paliv o 47,6 %. Další v pořadí vlivu byly ceny v oddíle potravin a nealkoholické nápoje (nárůst o 17,3 %). V oddíle rekreace a kultura vzrostly ceny dovolených s komplexními službami o 20,0 %. V oddíle stravování a ubytování se zvýšily ceny stravovacích služeb o 17,6 % a ceny ubytovacích služeb o 17,4 %. Na meziroční snižování cenové hladiny působily v dubnu ceny v oddíle doprava zejména vlivem cen pohonných

hmot, které byly meziročně nižší o 16,7 %.

Náklady vlastnického bydlení (imputované nájemné) se zvýšily o 4,9 % (v březnu o 6,8 %) zejména v důsledku růstu cen stavebních prací a stavebních materiálů. Úhrnný index spotřebitelských cen bez započtení nákladů vlastnického bydlení byl 113,8 %. (Více informací: Metodická poznámka.)

Ceny zboží úhrnem vzrostly o 14,5 % a ceny služeb o 10,1 %.

Míra inflace vyjádřená přírůstkem průměrného indexu spotřebitelských cen za posledních 12 měsíců proti průměru předchozích 12 měsíců byla v dubnu 16,2 % (v březnu 16,4 %).

Hladina bazického indexu spotřebitelských cen k základnímu období průměr roku 2015 v dubnu byla 147,2 % (v březnu 147,5 %).

Harmonizovaný index spotřebitelských cen (HICP)³⁾

Podle předběžných výpočtů klesl v dubnu HICP v Česku meziměsíčně o 0,1 % a meziročně vzrostl o 14,3 % (v březnu o 16,5 %). Podle bleskových odhadů Eurostatu byla meziroční změna HICP v dubnu 2023 za Eurozónu 7,0 % (v březnu 6,9 %), na Slovensku 14,0 % a v Německu 7,6 %. Nejvyšší byla v dubnu v Lotyšsku (15,0 %). Podle předběžných údajů Eurostatu byla meziroční změna HICP 27 členských zemí EU v březnu 8,3 %, což bylo o 1,6 procentního bodu méně než v únoru. Nejvíce ceny v březnu meziročně vzrostly v Maďarsku (o 25,6 %) a nejméně v Lucembursku (o 2,9 %).

(Více informací na internetových stránkách Eurostatu: HICP.)

¹⁾ **Zrychlení/zpomalení** růstu meziročního cenového indexu je rozdíl mezi aktuálním a předchozím meziročním indexem. Je proto závislé na změně aktuálního meziměsíčního indexu a zároveň na změně základny – meziměsíčního indexu (růstu/poklesu) ve stejném měsíci loňského roku.

²⁾ Nájemné z bytu zahrnuje jak nově uzavřené smlouvy, tak i stávající.

³⁾ HICP neobsahuje imputované nájemné.

Poznámky:

Metoda získání dat: Přímé terénní zjišťování cen, centrální zjišťování cen a výkaznictví

Termín ukončení sběru dat: 20. kalendářní den příslušného měsíce/termín ukončení zpracování: 3. kalendářní den následujícího měsíce

Navazující publikace: 012018-23 Indexy spotřebitelských cen – základní členění (měsíční periodicita) a 012019-23 Indexy spotřebitelských cen – podrobné členění (roční periodicita)

Dokumenty na internetu: <https://www.czso.cz/csu/czso/inflace-spotrebitelske-ceny>

Termín zveřejnění další RI: 12. 6. 2023

Zveřejněno dne: 11.05.2023

Data jsou platná ke dni zveřejnění publikace.

<https://www.czso.cz/csu/czso/cri/indexy-spotrebitelskych-cen-inflace-duben-2023>